

[Bundvad.]

beregninger og skøn over den nærmeste fremtids økonomiske muligheder, og i forslaget siges det, at man skal undersøge virkningerne af strukturændringer i samfundet. Her er vi straks ved noget, der er mere usikkert, her er det fremtiden, det drejer sig om, og mennesker og penge; og de tre ting i forbindelse med hinanden kan godt give spekulationer, hvis man vil prøve at skue ind i fremtiden.

Der er visse begivenheder, man kan beregne ganske nøjagtigt, f. eks. en komets bane over himlen, eller hvornår solen står op på en bestemt dag om et år; men når det drejer sig om økonomiske forhold eller strukturelle ændringer i samfundet, er vi famlende og usikre, det kan vi lige så godt indrømme. Det gælder ganske særlig for et land som Danmark med dets stærke internationale afhængighed, idet enhver bevægelse ude i verden påvirker os stærkt på grund af vort erhvervslivs struktur. Man behøver blot at tænke på Suezkrisen eller Koreakrigen for at vide, hvad jeg tænker på. Men jeg tror, at vi trods usikkerheden skal gøre, hvad vi kan for at finde frem til linjer, der rækker ind i fremtiden, og lære af dem. Og vi har jo muligheder; det er ikke sådan, at man må trække en streg og sige: dertil og ikke længere. Lad mig som eksempel nævne de store årgange. Dem har vi på lærlingestadiet i øjeblikket, men vi kan regne os til, hvilke problemer de vil rejse for samfundet fremover: om en 5—6 år er det et boligproblem, og nogle år derefter melder deres børn sig i skolerne; på den måde kan man følge problemet fremefter som en pukkel på vor befolknings pyramide.

Ligesom man kan foretage en sådan undersøgelse, der giver sit fingerpeg om, hvad der vil ske, og om mulighederne for at foretage det nødvendige i tide, kunne man også prøve at finde ud af, hvad der vil ske i forbindelse med automationen og i atomkraftens tidsalder både herhjemme og ude. Vi er klar over, at vi på disse områder står

over for en virkelig afgørende udvikling, der måske helt kan ændre vor økonomiske struktur. Dette er jo et sociologisk spørgsmål; men på samme måde kan man i den økonomiske forskning trække linjer ud i fremtiden. Man kunne f. eks. gennem markedsanalyser prøve på at finde ud af ændringer af forbrugsvaner eller af investeringsbehov, og hvad dermed følger, så disse ting ikke kommer bag på os, og vi kan foretage de nødvendige skridt til imødegåelse af en udvikling, som vi allerede på forhånd kan beregne. Jeg tror, at en sådan forskning ville være til fordel både for erhvervslivet og folketinget.

For så vidt er vi altså enige om præmisserne; men med hensyn til konklusionen er jeg af den opfattelse, at vi i et udvalg bliver nødt til at se på, om det nu også er nødvendigt at skabe et nyt organ — der jo koster penge — eller om ikke de muligheder, vi har i dag, kan koordineres på en sådan måde, at vi opnår de fordele, som forslagsstillerne har tænkt på. Vi er jo i dag ikke uden muligheder for at få udarbejdet en god og fyldestgørende statistik og få foretaget en vis forskning. Vi har statistisk departement, vi har det økonomiske sekretariat, vi har Institutet for Historie og Samfundskonometri, vi har forskning ved universiteter og læreanstalter, vi har forskning ved privat indsats, vi har erhvervslivets organers statistik, økonomiske oversigter og beregninger. Vi har endvidere de internationale organisationer, hvorfra vi får meget materiale, også om vurdering af fremtidsmulighederne; vi har OEEC, vi har ILO, og vi har FN og dets forskellige hjælpeorganer. Fra alle disse forskellige steder flyder materialet, og jeg tror, det ville være en stor opgave for os at søge at koordinere disse kræfter i en fælles målsætning til opnåelse af de resultater, vi ønsker.

Jeg kan derfor tilsige mit partis velvilje over for den tanke, der ligger bag lovforslaget, men paragrafferne vil vi se på i et udvalg.